

[Svend Haugaard.]

bedre kan lide gerning, end vi kan lide ord. Jeg har personlig gentagne gange med mit partis tilslutning over for regeringen — for en ordens skyld: den tidligere regering — fremsat ønsker om, at man skulle tage kraftigere fat. Disse ønsker har ikke vakt overvældende genklang, især ikke hos hr. Per Hækkerup, som har henvist mig til at sørge for at få Berlinmuren fjernet ved samme lejlighed. Jeg synes, det derfor er lidt søgt, når man i ændringsforslaget får at vide, at man skal tage aktive skridt på linje med og i fortsættelse af de bestræbelser, der blev udfoldet af den socialdemokratiske regering, ved over for NATO at søge gennemført en generel ophævelse af kontrolrådspasordningen. Jeg benægter ikke, at den socialdemokratiske regering har taget initiativer, hvor man har fået besked om enkeltpersoners afvisning, bl. a. efter at nogle af os her i tinget har fremført sager; men det er mig ukendt, at der fra den tidligere regerings side er taget initiativ over for NATO med henblik på en generel ophævelse af kontrolrådspasordningen. Hr. J. O. Krag sagde før, at man var nået frem til, at visse grupper kunne få kontrolrådspas — ja vel, men hvad er der sket for en generel ophævelse af selve ordningen som sådan? Jeg synes, det kunne være interessant at høre, hvad man har gjort, og hvilke resultater man har opnået — og hvordan man har gjort det.

Personlig finder jeg det ganske utåleligt, at vi gang på gang kommer ud for, at vi, når mennesker fra Østtyskland søger her til landet, ikke selv kan bestemme, hvem vi vil modtage besøg af. Nu er der den nyeste affære med to østtyske politikere, som er blevet afvist af den internationale kontrolkommission. Det kan jo komme dertil, at vi kan blive nødt til på samme måde, som det ser ud til, at Italien gør det, at gennemhulle ordningen ved at lade en politimand modtage de pågældende ved grænsen og så i øvrigt lade dem komme ind, uden at de har det pågældende pas.

Men jeg vil tro, at den nuværende regering på dette område indtil videre har gjort fuldt så meget og gjort det fuldt så direkte som den tidligere regering, og jeg vil gerne bede udenrigsministeren om at give en redegørelse for, hvad man har gjort på området,

og hvilke resultater det ser ud til man kan nå. Jeg vil da gerne tilføje, at jeg personlig ville være ret utilfreds med denne regerings indsats på området, hvis ikke man var mere aktiv, end den tidligere regering har været det, og jeg finder det derfor meningsløst at stemme for et ændringsforslag, der kan give indtryk af, at blot man følger i den forrige regerings fodspor, er alt dermed såre godt, for det er det ikke. Det forekommer mig, at hele denne sag minder noget om de politiske kartoteker: man skulle lige til at afskaffe dem, dengang man desværre ikke fik lov til at regere længere.

Jeg kan i øvrigt sige, at SF's underændringsforslag, hvor man taler om „blandt andet ved“ kontrolrådspasordningens ophævelse, forekommer mig at have lidt mere sans for proportioner end det socialdemokratiske, hvor man med hensyn til denne afspænding lader pasordningen stå alene.

Afsnittet om FN er partierne enige om, og her har jeg ikke bemærkninger.

Der kan næppe være tvivl om, at forholdene for portugisisk Afrika eller de portugisiske Afrikakolonier er lige så alvorlige og lige så utålelige for Afrikas egen befolkning som det, man byder af racediskrimination i Sydrhodesia og Den sydafrikanske Union. Jeg er enig i, at man ikke blot skal fordømme på dette område. Man skal prøve på i handling at gøre, hvad vi formår, herunder også at virke for selve kolonihærdømmets ophør. Spørgsmålet har gentagne gange været fremme i FN og her været fulgt op af en flertalsfordømmelse. Jeg tror ikke, jeg tager fejl, når jeg siger, at Danmark i 1965, 1966 og 1967 undlod at stemme om disse fordømmelser, medens man derimod i 1968 stemte for. Jeg ved godt, der var noget med visse ændringer inden og der var visse reservationer osv., men jeg må dog opfatte dette som en stramning af den danske regerings holdning i Portugalspørgsmålet. Personlig kunne jeg gerne ønske en yderligere stramning, men foreløbig er der dog sket noget.

Når socialdemokratiet nu fremfører ønske om, at sagen skal op i NATO, da kan det undre, at man ikke selv har prøvet på det, og at man tog en så svag stilling i De Forenede Nationer, når spørgsmålet var til behandling dér. Portugal er jo ikke nogen ny